

De volgende 107 organisaties zijn aangemeld als deelnemer aan deze green deal: 12 burgerinitiatieven; 15 deelplatforms; 8 dienstverleners; 8 kennisinstellingen; 18 middenveldorganisaties; 4 overheidsorganisaties; 12 productiebedrijven; 4 retailers en 25 verhuurbedrijven.

5 redenen om in te zetten op huren en delen

We leven in een samenleving waar veel producten zoals bouw- en klusgereedschap, reis- en feestartikelen, ... een **lage gebruiksgraad** hebben. Bedrijven die huren en delen mogelijk maken, hebben hierdoor het potentieel om tegelijk economische en circulaire waarde te genereren.

Dit potentieel wordt op dit moment nog onvoldoende benut omwille van het feit dat huur- en deelbedrijven **onvoldoende gebruikers** aantrekken. Daarenboven vereist het mogelijk maken van huren en delen aan de aanbodzijde een proces van **servitisatie en digitalisatie**.

Met deze Green Deal willen we **initiatief** nemen, **concrete trajecten** opzetten en in de markt lanceren en een algemene **beweging** op gang brengen die van huren en delen de norm maakt en afstand neemt van een lineaire economie waar 'kopen' centraal staat.

- 1 Gedeeld gebruik leidt tot optimaal materiaalgebruik en dus **economische en ecologische winsten**. deel te nemen aan minstens 3 evenementen per jaar;
- 2 De **huurmarkt groeit** in andere Europese landen veel sterker dan in (nochtans verstedelijkt) België.
- 3 **Digitalisering** verlaagt de transactiekosten voor lenen en delen enorm: window of opportunity.
- 4 Huren en delen leidt tot **lokale en sociale jobcreatie** en stimuleert een hersteleconomie.
- 5 Een huur- en deelstrategie maakt ons potentieel **minder afhankelijk** van buitenlandse **import**.

- Het huur- en deelaanbod is onvoldoende uitgebouwd: voor heel wat producten is er geen of onvoldoende huur-of deelaanbod.
- Huren en delen is ongekend als alternatief voor kopen: zowel particulieren, bedrijven, organisaties als overheden kennen het aanbod onvoldoende en gaan er ook niet naar op zoek. Dit is mogelijk voor een groot deel te wijten aan de perceptie dat huren en delen complex, duur en tijdsintensief is.
- Huren en delen vergen een mentale en gedragsmatige shift van bezit naar gebruik.

In het regeerakkoord wordt de deeleconomie expliciet vermeld: “We bevorderen ecodesign, de deeleconomie en materialenbeheer om de levensduur van producten te maximaliseren en afval te minimaliseren”. (RA, p 52). En verder: “Via Vlaanderen Circulair ondersteunen we initiatieven rond deelgoederen. Via het stimuleren van de sociale circulaire economie zorgen we voor sociale tewerkstelling die een bijdrage levert aan het milieu. We ondersteunen verder de werking van kringloopcentra”. (RA, p82)

Klassiek lineair systeem:

The diagram illustrates a classical linear system with three products: Jan, Mo, and An. Each product has a timeline from 0 to 100. Jan (green) has three main blocks: 0-25, 35-50, and 65-80. Mo (orange) has six small blocks: 0-5, 15-20, 30-35, 40-45, 55-60, and 70-75. An (teal) has three main blocks: 0-10, 20-30, and 80-90. Below the timeline, six activities are listed, each with a frequency of 3x: ontginnen, produceren, distribueren; aankopen; stockeren (tuinhuis); onderhouden; afdanken voor recyclage/hergebruik; and slechts een fractie van leven in gebruik.

Product	Activity	Frequency
Jan	ontginnen, produceren, distribueren	3 x
Mo	aankopen	3 x
An	stockeren (tuinhuis)	3 x
Jan	onderhouden	3 x
Mo	afdanken voor recyclage/hergebruik	3 x
An	slechts een fractie van leven in gebruik	3 x

Delen / huren / lenen:

1 x
ontginnen,
produceren,
distribueren

1 x
(centraal)
aankopen

1 x
stockeren

1 x
onderhouden

1 x
afdanke
voor
recyclage/
hergebruik

optimaal
gebruik
tijdens
leven

B. DOELGROEP

Deze call richt zich op **partnerschappen** van minstens 2 organisaties en bedrijven uit de maatschappelijke vijfhoek (kenniswereld, de financiële sector, het bedrijfsleven, overheden en het maatschappelijk middenveld) om samenwerking binnen een waardenketen mogelijk te maken.

De oproep wordt breed verspreid in het partnerschap van Vlaanderen Circulair en is niet beperkt tot de deelnemers van de Green Deal.

C. KENMERKEN OPROEP

De Gerichte Call Gedeeld Gebruik zal opengesteld worden van mei tot september 2025. De Infobrochure 'Gerichte Call Gedeeld Gebruik 2025' geldt als kader voor de subsidies.

1. **Focus van de call:** stimuleren van gedeeld gebruik voor een circulaire economie, dat bijdraagt tot levensduurverlenging en vermindering van materialenverlies.

De shift van bezit naar gebruik is een systemische uitdaging, die een integrale aanpak vereist. Het is met andere woorden een oproep tot samenwerking en ketenaanpak om te komen tot een (mind)shift voor gedeeld gebruik. Deze shift moet bijdragen aan het verminderen van de materiaalvoetafdruk.

Deze call richt zich op experimenteer-, demonstratie- en disseminatie projecten die een **wisselend-** en dus gedeeld gebruik van **fysieke producten** door **wisselende** gebruikers in de markt zetten, of bestaande systemen zullen verbeteren, opschalen, gebruikstoegankelijker en/of betaalbaar(der) maken. Dit kan zowel B2C als B2B zijn.

2. Looptijd

Partners krijgen 24 maanden tijd om het goedgekeurd project uit te werken. De subsidieerbare periode start op 1-12-2025 en eindigt op 31-12-2027. Streefdatum voor lancering is mei 2025 en afsluiting oproep september 2025.

3. Subsidie en steunintensiteit

De subsidie bedraagt 80% van de aanvaarde projectkosten op basis van de voorgelegde begroting. Organisaties brengen een cofinanciering in van 20% via private en/of publieke middelen. Goedgekeurde subsidieprojecten ontvangen een voorschot van 40% van de maximaal toegekende subsidie bij de start van het project, 40% halverwege de projectduur na een inhoudelijke tussentijdse rapportage en het saldo na indiening en goedkeuring van een inhoudelijke en financiële eindrapportage.

4. Criteria

De projectvoorstellen binnen de gerichte oproep worden beoordeeld op:

- de inhoudelijke criteria: beantwoorden aan de focus van de oproep, het innovatieve karakter, voldoende kwaliteits- en veiligheidsgaranties, een relevant en sterk partnerschap voor de doelen die gesteld worden, de mogelijke impact en schaalbaarheid en tenslotte de leer-, demonstratie- en disseminatiewaarde;
- een duidelijk plan van aanpak, met budgetraming, rolverdeling en tijdsplanning;
- de verhouding prijs/kwaliteit.

5. Selectiecommissie

Alle ingediende projecten zullen geanalyseerd en beoordeeld worden door een selectiecommissie, samengesteld uit experts op het thema binnen de Vlaamse overheid. De betrokken beleidsdomeinen zijn VLAIO, OVAM en Vlaanderen Circulair. Het resultaat van deze jurering zal worden voorgelegd aan de minister, die vervolgens beslist.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

D. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het totaalbudget voor deze oproep omvat € 2.000.000.

De middelen zullen worden aangerekend op begrotingsartikel Werking en Toelagen QBX-3QCG2JA-WT –het Minafonds– van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap 2025 voor een bedrag van € 2.000.000.

Op 04/04/25 werd het gunstig advies van de Inspectie van Financiën bekomen. De Inspectie van Financiën formuleert geen opmerkingen bij de voorliggende informatiebrochure en voorliggend ontwerp-BVR tot het toekennen van de subsidies voor de gerichte oproep gedeeld gebruik 2025. Met toepassing van artikel 31 §1 van het BVR VCO is voor dit dossier het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, vereist.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 27 april 2025.

E. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Vlaanderen Circulair neemt de uitvoering van deze call op zich.

F. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Geen impact op lokale en provinciale besturen.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan bovengenoemd ontwerpbesluit;
2. de Vlaams minister, bevoegd voor de omgeving en landbouw:
 - 2.1 te belasten met de uitvoering van een Gerichte Oproep Gedeeld Gebruik 2025,
 - 2.2 te belasten met de publicatie van deze oproep in het Belgisch staatsblad.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS